

NL

Lastoorts

PMW 20

099-002897-EW505

Aanvullende systeemdokumentatie opvolgen!

22.06.2023

**Register now
and benefit!
Jetzt Registrieren
und Profitieren!**

www.ewm-group.com

Algemene aanwijzingen

WAARSCHUWING

Lees de gebruikshandleiding!

De gebruikshandleiding biedt u een inleiding in veilige omgang met het product.

- Lees en volg de gebruikshandleidingen van alle systeemcomponenten, vooral de veiligheids- en waarschuwingsaanwijzingen!
- Volg de voorschriften van ongevalpreventie en de landelijke voorschriften!
- Bewaar de gebruikshandleiding op de gebruikslocatie van het apparaat.
- De veiligheids- en waarschuwingssymbolen op het apparaat verwijzen naar mogelijke gevaren.
Ze moeten altijd herkenbaar en leesbaar zijn.
- Het apparaat is gefabriceerd overeenkomstig de huidige stand van de techniek en normen, en mag uitsluitend door vakkundig personeel worden gebruikt, onderhouden en gerepareerd.
- Technische wijzigingen door verdere ontwikkeling van de apparatuurtechniek kunnen verschillend lasgedrag veroorzaken.

Neem bij vragen over installatie, inbedrijfstelling, gebruik en werkomstandigheden op de gebruikslocatie en het gebruiksdoeleinde contact op met uw dealer of met onze klantenservice via het nummer +49 2680 181-0.

Een lijst met bevoegde dealers vindt u op www.ewm-group.com/en/specialist-dealers.

De aansprakelijkheid voor het gebruik van deze installatie beperkt zich uitsluitend tot de werking van de installatie. Elke andere vorm van aansprakelijkheid is uitdrukkelijk uitgesloten. Door de inbedrijfstelling erkent de gebruiker deze uitsluiting van aansprakelijkheid.

De fabrikant kan immers niet controleren of men zich aan deze handleiding houdt of aan de bepalingen en methodes die tijdens de installatie, het gebruik, de toepassing en het onderhoud van de installatie gelden.

Niet-vakkundige uitvoering van de installatie kan voor defecten zorgen en zo ook personen in gevaar brengen. Zodoende zijn wij geenszins aansprakelijk voor verlies, schade of kosten die ontstaan door of op enigerlei wijze te maken hebben met een verkeerde installatie, onoordeelkundig gebruik, verkeerde toepassing of slecht onderhoud.

De inhoud van dit document is zorgvuldig onderzocht, gecontroleerd en bewerkt. Wijzigingen, schrijffouten en fouten voorbehouden.

© EWM GmbH

Dr. Günter-Henle-Straße 8
56271 Mündersbach Duitsland
Tel: +49 2680 181-0, Fax: -244
E-mail: info@ewm-group.com
www.ewm-group.com

Het auteursrecht op dit document berust bij de fabrikant.

Reproducties, ook onder de vorm van uittreksels, zijn uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming. De inhoud van dit document is zorgvuldig onderzocht, gecontroleerd en bewerkt, wijzigingen, schrijffouten en fouten voorbehouden.

Gegevensbeveiliging

De gebruiker is verantwoordelijk voor de gegevensbescherming van alle wijzigingen t.o.v. de fabrieksinstellingen. De aansprakelijkheid voor verwijderde persoonlijke instellingen ligt bij de gebruiker. De fabrikant is hiervoor niet aansprakelijk.

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	3
2	Voor uw veiligheid	5
2.1	Richtlijnen voor het gebruik van deze documentatie	5
2.2	Verklaring van symbolen	6
2.3	Veiligheidsvoorschriften	7
2.4	Transport en installatie	10
3	Gebruik overeenkomstig de bestemming	12
3.1	Toepassingsgebied	12
3.2	Meegeldende documenten/Geldige aanvullende documenten	12
3.2.1	Garantie	12
3.2.2	Conformiteitsverklaring	12
3.2.3	Servicedocumentatie (reserveonderdelen)	12
3.2.4	Onderdeel van de complete documentatie	13
4	Apparaatbeschrijving - snel overzicht	14
4.1	PMW 20	14
5	Opbouw en functie	15
5.1	Levering	16
5.2	Transport en installatie	16
5.2.1	Omgevingscondities	16
5.3	Beschrijving van de werking	16
5.3.1	Methode	17
5.3.2	Koeling van de lastoorts	18
5.3.2.1	Toegestaan lastoortskoelmiddel	18
5.3.2.2	Koelmiddelcirculatie plasmatoorts	19
5.4	Aansluiting lastoorts	19
5.5	Ultraviolette straling	20
5.6	Gastoevoer (bescherm- en plasmagas)	20
5.6.1	Waterstof	20
5.6.2	Plasmagas	21
5.6.3	Beschermgas	22
5.6.4	Formeergas	22
5.7	Belastbaarheidstabellen	22
5.7.1	Richtwaarden voor verschillende instelparameters	23
5.8	Slijtageonderdeel vervangen	23
5.8.1	Demontage/montage	23
5.8.2	Vervangen van de plasmakop	24
5.8.3	Elektrode vervangen	24
5.8.3.1	Naslijpen van de elektrode	25
5.8.3.2	Elektrode-afstand instellen	26
6	Inbedrijfstelling	28
6.1	Lasbegin	28
6.1.1	Dubbele vlamboog	28
7	Onderhoud, verzorging en afvalverwerking	29
7.1	Algemeen	29
7.2	Onderhoudswerkzaamheden, intervallen	29
7.2.1	Dagelijkse onderhoudswerkzaamheden	29
7.2.2	Maandelijkse onderhoudswerkzaamheden	30
7.2.3	Jaarlijkse keuring (inspectie en keuring tijdens gebruik)	30
7.3	Afvalverwerking van het apparaat	30
8	Verhelpen van storingen	31
8.1	Checklist voor het verhelpen van storingen	31
8.2	Koelvloeistofcircuit ontluichten	33
9	Technische gegevens	34
9.1	PMW 20	34
9.1.1	Afmetingen	34

---

10 Accessoires	35
10.1 Algemeen	35
10.2 Koeling van de lastoorts	35
11 Slijtagedelen	36
11.1 PMW 20	36
12 Bijlage	37
12.1 Fabrikant zoeken.....	37

2 Voor uw veiligheid

2.1 Richtlijnen voor het gebruik van deze documentatie

GEVAAR

Werk- of gebruiksmethoden die nauwkeurig moeten worden aangehouden om een gereede kans op zwaar letsel of dood door ongeval van personen uit te sluiten.

- De veiligheidsinstructie bevat in de titel het signaalwoord “GEVAAR” met een algemeen waarschuwingsymbool.
- Bovendien wordt het gevaar verduidelijkt met een pictogram in de zijrand.

WAARSCHUWING

Werk- of gebruiksmethoden die nauwkeurig moeten worden aangehouden om de kans op zwaar letsel of dood door ongeval van personen uit te sluiten.

- De veiligheidsinstructie bevat in de titel het signaalwoord “WAARSCHUWING” met een algemeen waarschuwingsymbool.
- Bovendien wordt het gevaar verduidelijkt met een pictogram in de zijrand.

VOORZICHTIG

Werk- of gebruiksmethoden die nauwkeurig moeten worden aangehouden, om een mogelijke, lichte verwonding van personen uit te sluiten.

- De veiligheidsinstructie bevat in de titel het signaalwoord “VOORZICHTIG” met een algemeen waarschuwingsymbool.
- Het gevaar wordt met een pictogram aan de zijrand verduidelijkt.

Bijzondere technische eigenschappen die de gebruiker in acht moet nemen om materiële schade of schade aan het apparaat te voorkomen.

Handelingsinstructies en optellingen die u stap voor stap aangeven wat in bepaalde situaties moet worden gedaan, herkent u aan de opsommingspunt, bijv.:

- Bus van de lasstroomleiding in het juiste tegendeel steken en vergrendelen.

2.2 Verklaring van symbolen

Symbool	Beschrijving	Symbool	Beschrijving
	Technische bijzonderheden in acht nemen		Indrukken en loslaten (tikken/toetsen)
	Apparaat uitschakelen		Loslaten
	Apparaat inschakelen		Indrukken en vasthouden
	Verkeerd/ongeldig		Schakelen
	Correct/geldig		Draaien
	Ingang		Waarde/instelbaar
	Navigeren		Signaallampje licht groen op
	Uitgang		Signaallampje knippert groen
	Tijdweergave (voorbeeld: 4s wachten/indrukken)		Signaallampje licht rood op
	Onderbreking in de menuweergave (meer instelmogelijkheden mogelijk)		Signaallampje knippert rood
	Gereedschap niet vereist/niet gebruiken		Signaallampje licht blauw op
	Gereedschap vereist/gebruiken		Signaallampje knippert blauw

2.3 Veiligheidsvoorschriften

⚠ WAARSCHUWING

Gevaar voor ongevallen bij niet-naleving van de veiligheidsaanwijzingen!
Het niet in acht nemen van de veiligheidsaanwijzingen kan levensgevaarlijk zijn!

- Lees zorgvuldig de veiligheidsaanwijzingen van deze handleiding!
- Volg de voorschriften van ongevallenpreventie en de landelijke voorschriften!
- Wijs personen in de werkzone op het naleven van de voorschriften!

Gevaar voor verwonding door elektrische spanning!

Elektrische spanningen kunnen bij aanraking levensgevaarlijke stroomschokken en brandwonden veroorzaken. Ook bij het aanraken van lage spanningen kan men schrikken en zich verwonden.

- Raak geen spanningsvoerende delen, zoals lasstroombussen en staaf-, wolfram- of draad-elektroden aan!
- Leg de lastoorts en elektrodehouder altijd op een geïsoleerd plek!
- Draag de volledige persoonlijke veiligheidsuitrusting (toepassingsafhankelijk)!
- Het apparaat mag uitsluitend door vakkundig personeel worden geopend!

Het apparaat mag niet worden gebruikt om buizen te doen smelten!

Gevaar bij aaneenschakeling van meerdere stroombronnen!

Moeten meerdere stroombronnen parallel of in serie aaneen worden geschakeld dan mag dit uitsluitend door een vakman worden uitgevoerd in overeenstemming met de norm NEN-EN-IEC 60974-9 "Installeren en gebruiken", de voorschriften ter voorkoming van ongevallen BGV D1 (vroeger VBG 15) en de nationale voorschriften!

De inrichtingen mogen voor vlambooglassen uitsluitend na een keuring worden gebruikt om te garanderen dat de toelaatbare nullastspanning niet wordt overschreden.

- Laat de apparaataansluiting uitsluitend door een vakman uitvoeren!
- Bij het buiten werking stellen van afzonderlijke stroombronnen moeten alle voedings- en lasstroombussels op betrouwbare wijze van het volledige lassyteem worden losgekoppeld. (Gevaar voor retourspanning!)
- Sluit geen lasapparaten met poolomkeerschakeling (PWS-serie) aan op apparaten voor wisselstroomlassen (AC). Een simpele bedieningsfout kan de toegelaten lasspanningen immers overschrijden.

Gevaar voor letsel door straling of hitte!

De straling van de vlamboog veroorzaakt letsel aan huid en ogen.

Contact met hete werkstukken en vonken veroorzaakt brandwonden.

- Gebruik een lasschild of lashelm met een toereikende beschermingsgraad (naargelang de toepassing)!
- Draag droge veiligheidskleding (bijv. lasschild, handschoenen enz.) volgens de voorschriften die in het land van toepassing zijn!
- Bescherm niet bij het werk betrokken personen met een lasscherm of adequate beschermingswand tegen straling en verblindingsgevaar!

WAARSCHUWING

Letselgevaar door ongeschikte kleding!

Straling, hitte en elektrische spanning zijn onvermijdelijke bronnen van gevaar bij vlambooglassen. De gebruiker moet alle verplichte persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) gebruiken. De persoonlijke beschermingsmiddelen moeten de gebruiker tegen de volgende gevaren beschermen:

- Ademhalingsbescherming tegen gezondheidsgevaarlijke stoffen en mengsels (rookgassen en dampen) of geschikte maatregelen (afzuigingssysteem enz.) treffen.
- Lashelm met adequaat beschermingsmiddel tegen ioniserende straling (IR- en UV-straling) en hitte.
- Droge laskleding (schoenen, handschoenen en lichaamsbeschermende middelen) tegen warme omgevingen met adequate bescherming tegen een luchttemperatuur van 100 °C of hoger, tegen elektrische schokken en adequaat voor werkzaamheden aan spanningsvoerende delen.
- Gehoorbescherming tegen schadelijke geluidsniveaus.

Ontploffingsgevaar!

Explosiegevaar bestaat ook als schijnbaar ongevaarlijke stoffen in gesloten reservoirs door verhitting een overdruk opbouwen.

- Verwijder reservoirs met brandbare of explosieve vloeistoffen van de plaats waar gewerkt wordt!
- Verhit geen explosieve vloeistoffen, stoffen of gassen door het lassen of snijden!

Brandgevaar!

Door de bij het lassen optredende hoge temperaturen, sproeiende vonken, gloeiende onderdelen en hete slakken kunnen vlammen ontstaan.

- Let op brandhaarden in het werkgebied!
- Neem geen licht ontvlambare voorwerpen, zoals bijv. lucifers of aanstekers, mee.
- Zorg voor geschikte blusapparatuur in het werkgebied!
- Verwijder grondig alle resten van brandbare stoffen op het werkstuk alvorens de laswerkzaamheden te beginnen.
- Verdere bewerkingen mogen uitsluitend bij afgekoelde werkstukken worden uitgevoerd. Niet in aanraking brengen met ontvlambare materialen!

⚠️ VOORZICHTIG

Rook en gassen!

Rook en gassen kunnen leiden tot ademnood en vergiftigingen! Bovendien kunnen dampen van oplosmiddelen (gechloreerde koolwaterstof) zich door de ultraviolette straling van de vlamboog in giftig fosgeen omzetten!

- Zorg voor voldoende frisse lucht!
- Houd dampen van oplosmiddelen verwijderd van het stralingsbereik van de vlamboog!
- Draag evt. geschikte ademhalingsbescherming!
- Om vorming van fosgeen te voorkomen, moeten resten van gechloreerde oplosmiddelen op werkstukken vooraf door geschikte maatregelen worden geneutraliseerd.

Geluidhinder!

Lawaai boven 70 dBA kan duurzame beschadiging van het gehoor veroorzaken!

- Draag geschikte gehoorbescherming!
- Personen binnen het werkgebied dienen geschikte gehoorbescherming te dragen!

In overeenstemming met de norm IEC 60974-10 worden lasapparaten onderverdeeld in twee klassen van elektromagnetische compatibiliteit (de EMC-klasse vindt u in de technische gegevens) > zie hoofdstuk 9:

Klasse A-apparaten zijn niet bedoeld voor gebruik in woongebieden, waarbij apparaten op het openbare laagspanningsnet worden aangesloten. Bij het waarborgen van de elektromagnetische compatibiliteit voor klasse A-apparaten kunnen in dergelijke bereiken problemen optreden die door kabelgerelateerde storingen en stralingsstoringen worden veroorzaakt.

Klasse B-apparaten voldoen aan de EMC-vereisten voor gebruik in industrie- en woongebieden met aansluiting op het openbare laagspanningsnet.

Opstelling en werking

Bij de werking van vlambooglasinstallaties kunnen in enkele gevallen elektromagnetische storingen voorkomen, zelfs wanneer elk lasapparaat aan de emissiegrenswaarde van de norm voldoet. Storingen als gevolg van het lassen vallen onder de verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Ter **beoordeling** van mogelijke elektromagnetische problemen in de gebruiksomgeving moet de gebruiker op het volgende letten: (zie ook EN 60974-10, bijlage A)

- net-, besturings-, signaal- en telecommunicatiekabels
- radio- en televisietoestellen
- computer en andere besturingsinrichtingen
- veiligheidsinrichtingen
- de gezondheid van personen in de nabijheid, vooral wanneer zij een pacemaker of hoorapparaat dragen
- kalibreer- en meetinrichtingen
- de storingsvastheid van andere inrichtingen in de omgeving
- het tijdstip van de dag waarop de laswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd

Aanbevelingen om **storingsemisies te beperken**

- netaansluiting, bijv. aanvullende netfilter of afscherming met metalen buis
- onderhoud van de vlambooglasinrichting
- lasleidingen moeten zo kort mogelijk zijn, dicht bij elkaar liggen en over de vloer worden gelegd
- potentiaalcompensatie
- aarding van het werkstuk. In gevallen waarbij een directe aarding van het werkstuk niet mogelijk is, moet de verbinding over geschikte condensators verlopen.
- afscherming van andere inrichtingen in de omgeving of de volledige lasinrichting

Elektromagnetische velden!

Door de stroombron kunnen elektrische of elektromagnetische velden ontstaan, die elektronische installaties zoals tekstverwerkers, CNC-apparatuur, telecommunicatieleidingen, net-, signaalleidingen en defibrillators in hun werking kunnen beperken.

- Volg de onderhoudsvoorschriften > zie hoofdstuk 7!
- Lasleidingen volledig afrollen!
- Stralingsgevoelige apparatuur of installaties afdoende afschermen!
- Pacemakers kunnen storingen vertonen (indien nodig, vraag om medisch advies).

VOORZICHTIG

Plichten van de eigenaar!

Het gebruik van het apparaat veronderstelt de naleving van alle landelijke richtlijnen en wetten!

- De nationale implementatie van de kaderrichtlijn (89/391/EEG) over de uitvoering van maatregelen ter verbetering van de veiligheid en gezondheidsbescherming van werknemers en bijbehorende individuele richtlijnen.
- Vooral de richtlijn (89/655/EEG) over de minimumvoorschriften voor veiligheid en gezondheidsbescherming bij het gebruik van werktuigen door werknemers tijdens het werk.
- De voorschriften over veiligheid op het werk en ongevallenpreventie van het desbetreffende land.
- De installatie en het gebruik van het apparaat overeenkomstig NEN-EN-IEC 60974-9.
- Regelmatig een opleiding over veiligheidsbewust werken aan de gebruikers wordt gegeven.
- Regelmatige keuring van het apparaat overeenkomstig NEN-EN-IEC 60974-4.

De garantie van de fabrikant vervalt bij apparaatschade door gebruik van componenten van derden!

- **Gebruik uitsluitend systeemcomponenten en opties (stroombronnen, lastoortsen, elektrodehouders, afstandsbedieningen, vervangings- en slijtageonderdelen, enz.) uit ons leveringsprogramma!**
- **Accessoirecomponenten uitsluitend bij uitgeschakeld lasapparaat op de desbetreffende aansluitbus steken en vergrendelen.**

Vereisten voor aansluiting op het openbare stroomnet

Hoogrendementsapparaten kunnen door de afgenomen stroom van het stroomnet de netwerkkwaliteit beïnvloeden. Voor bepaalde apparaattypen kunnen daarom aansluitbeperkingen of vereisten voor de maximaal mogelijke leidingsimpedantie of het vereiste minimaal voorzieningsvermogen bestaan voor het aansluitpunt op het openbare stroomnet (algemeen koppelpunt PCC), waarbij ook hier naar de technische gegevens van de apparaten wordt verwezen. In dergelijk geval is de eigenaar of de gebruiker van het apparaat, eventueel na overleg met de eigenaar van het stroomnet, verantwoordelijk om zich ervan te vergewissen dat het apparaat mag worden aangesloten.

2.4 Transport en installatie

WAARSCHUWING

Verwondingsgevaar door verkeerde omgang met gasflessen!

Verkeerde omgang en niet goed bevestigde beschermgasflessen kunnen ernstig letsel veroorzaken!

- Volg de instructies van de gasfabrikant en de gasverordening op!
- Ter hoogte van het ventiel van de beschermgasfles mogen geen bevestigingen worden uitgevoerd!
- Vermijd het opwarmen van de beschermgasfles!

⚠ VOORZICHTIG

Gevaar voor ongevallen door voorzieningsleidingen!

Tijdens het transport kunnen niet-geïsoleerde voedingskabels (netkabels, stuurstroomkabels enz.) gevaren veroorzaken, zoals bijv. het kantelen van aangesloten apparaten en personen verwonden!

- Koppel alle voorzieningsleidingen los alvorens het transport uit te voeren!

Kantelgevaar!

Tijdens het verplaatsen en opstellen kan het apparaat kantelen, personen verwonden of beschadigd raken. Kantelveiligheid is tot een hoek van 10° (conform IEC 60974-1) gegarandeerd.

- Apparaat op vlakke, stabiele ondergrond opstellen of transporteren!
- Montageonderdelen met gepaste middelen beveiligen!

Gevaar voor ongevallen door onvakkundig gelegde kabels!

Onvakkundig gelegde kabels (net-, stuurstroom- en laskabels of tussenpakketten) vormen struikelplekken.

- Leg voorzieningsleidingen vlak op de vloer (lusvorming vermijden).
- Vermijd het leggen van kabels op loop- en toevoerwegen.

Letselgevaar door verwarmde koelvloeistof en aansluitingen!

De gebruikte koelvloeistof en aansluit- of verbindingpunten kunnen tijdens het bedrijf zeer heet worden (watergekoelde uitvoering). Bij het openen van het koelmiddelcircuit kan koelmiddel dat eruit loopt tot verbrandingen leiden.

- Koelmiddelcircuit alleen bij uitgeschakelde stroombron of koelapparaat openen
- Correcte beschermingsmiddelen dragen (veiligheidshandschoenen)!
- Geopende aansluitingen van de slangleidingen met geschikte stop afsluiten.

De apparaten zijn voor gebruik in rechtopstaande positie geconcepieerd!

Gebruik in niet-toegelaten positie kan materiële schade veroorzaken.

- **Transport en gebruik uitsluitend in rechtopstaande positie!**

Door onvakkundige aansluiting kunnen accessoirecomponenten en de stroombron worden beschadigd!

- **Accessoirecomponenten uitsluitend bij uitgeschakeld lasapparaat op de desbetreffende aansluitbus steken en vergrendelen.**
- **Uitvoerige beschrijvingen vindt u in de gebruikshandleiding van de betreffende accessoire!**
- **Accessoirecomponenten worden na de inschakeling van de stroombron automatisch herkend.**

De stofkapjes beschermen de aansluitbussen en hiermee het apparaat tegen vuil en apparaatschade.

- **Is er geen accessoire op de aansluitbus aangesloten, dan dient men het stofkapje te plaatsen.**
- **Bij defect of verlies dient men het stofkapje te vervangen!**

3 Gebruik overeenkomstig de bestemming

WAARSCHUWING

Gevaren door onbedoeld gebruik!

Dit apparaat is gefabriceerd overeenkomstig de huidige stand van de techniek en normen voor industrieel gebruik. Het apparaat is uitsluitend bedoeld voor de op het typeplaatje aangegeven lasprocessen. Bij onbedoeld gebruik van het apparaat kunnen er gevaren voor personen, dieren en materiële zaken ontstaan. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor alle hieruit voortvloeiende schade!

- Het apparaat mag uitsluitend volgens de bestemming en door opgeleid en vakkundig personeel worden gebruikt!
- Het apparaat mag niet onvakkundig worden gewijzigd of omgebouwd!

3.1 Toepassingsgebied

Lastoortsen voor vlambooglasapparaten voor plasmalassen.

3.2 Meegeldende documenten/Geldige aanvullende documenten

3.2.1 Garantie

Meer informatie vindt u in de bijgevoegde brochure "Warranty registration" en informatie over garantie, onderhoud en keuring op www.ewm-group.com!

3.2.2 Conformiteitsverklaring

Dit product voldoet in zijn concept en constructie aan de vermelde EU-richtlijnen. Op verzoek sturen wij u een specifieke originele conformiteitsverklaring toe.

3.2.3 Servicedocumentatie (reserveonderdelen)

WAARSCHUWING

Voer geen verkeerde reparaties en modificaties uit!

Om verwondingen en materiële schade te vermijden, mag het apparaat enkel door bevoegde personen (geautoriseerd servicepersoneel) gerepareerd resp. gemodificeerd worden!

Bij onbevoegde ingrepen vervalt de garantie!

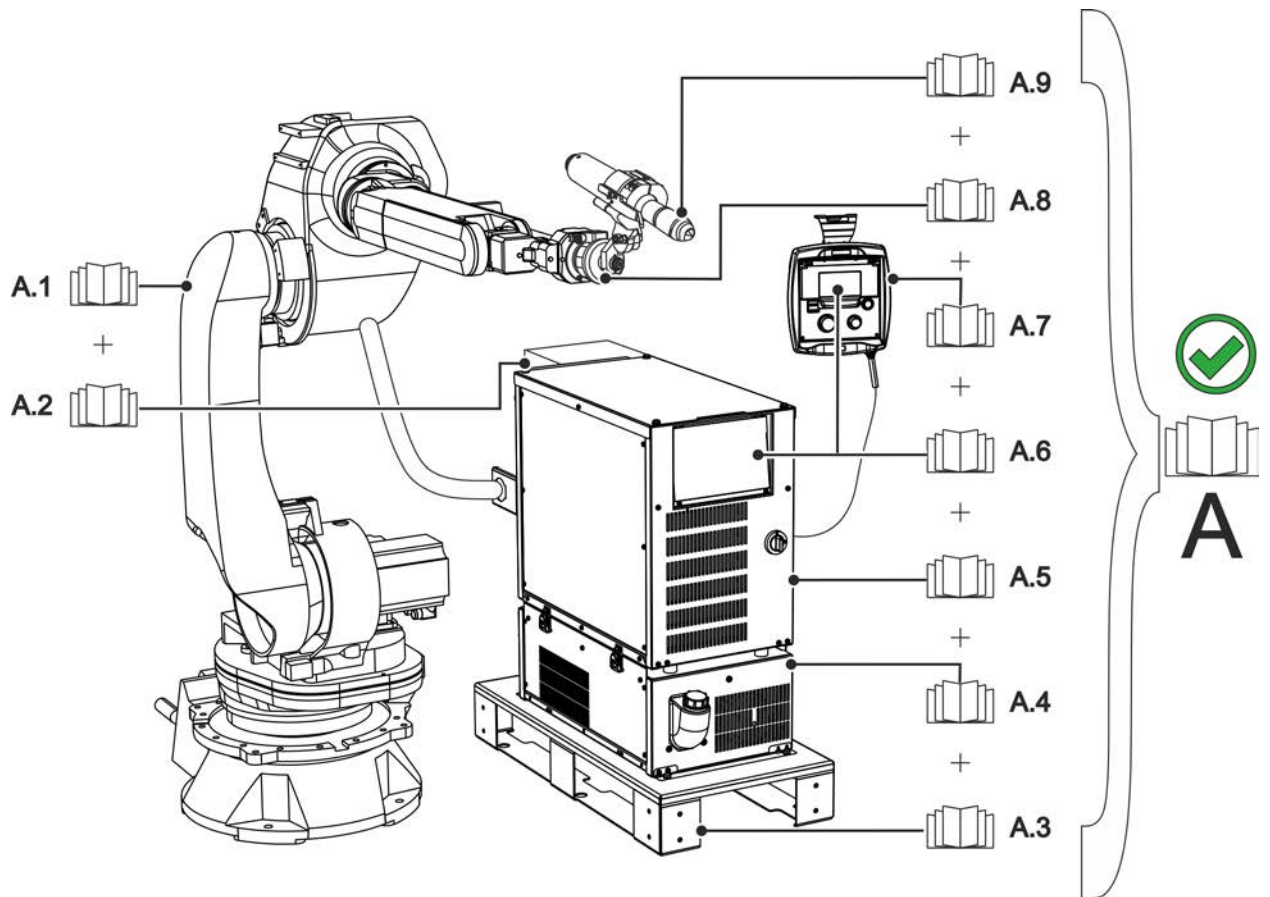
- In geval van reparatie, bevoegde personen (geautoriseerd servicepersoneel) hiermee belasten!

Reserveonderdelen zijn bij uw bevoegde dealer verkrijgbaar.

3.2.4 Onderdeel van de complete documentatie

Dit document is een onderdeel van de complete documentatie en is uitsluitend geldig in combinatie- met de complete documentatie! Lees en volg de gebruikshandleidingen van alle systeemcomponenten, vooral de veiligheidsaanwijzingen!

De afbeelding toont het algemeen voorbeeld van een lassysteem.

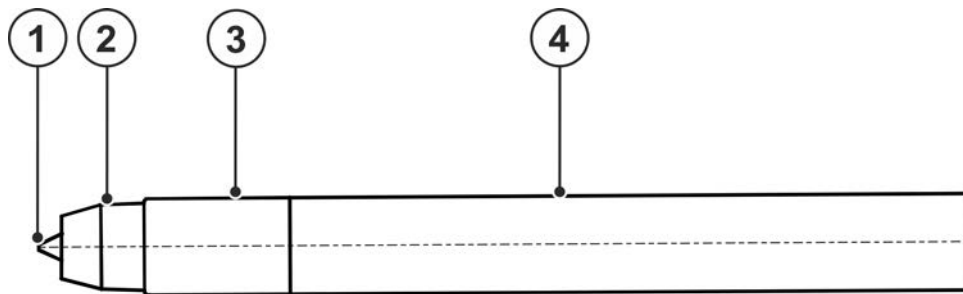

Afbeelding 3-1

Pos.	Gebruikshandleiding
A.1	Robot
A.2	Robotinterface
A.3	Transportpallet
A.4	Koelapparaat, spanningstransformator, scheidingsbox etc.
A.5	Stroombron
A.6	Besturing
A.7	Afstandsbediening
A.8	Uitschakelkast
A.9	Lastoorts
A	Volledige documentatie

4 Apparaatbeschrijving - snel overzicht

4.1 PMW 20

Afbeelding 4-1

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Plasmakop
2		Beschermgaskop
3		Toortsas
4		Toortslichaam

5 Opbouw en functie

⚠ WAARSCHUWING

Verwondingsgevaar door elektrische spanning!

Het aanraken van onder stroom staande onderdelen, bijv. stroomaansluitingen, kan levensgevaarlijk zijn!

- Volg de veiligheidsaanwijzingen op de eerste pagina's van de gebruikershandleiding!
- De inbedrijfstelling mag uitsluitend worden uitgevoerd door personen die voldoende kennis hebben om met stroombronnen om te gaan!
- Sluit verbindings- en stroomkabels uitsluitend aan bij uitgeschakeld apparaat!

Verbrandings- en stroomschokgevaar aan de lastoorts!

Lastoorts (toortshals resp. toortskop) en koelvloeistof (watergekoelde uitvoering) worden tijdens het lasproces sterk verhit. Bij montagewerkzaamheden kunt u met elektrische spanning of hete onderdelen in contact komen.

- Correcte beschermingsmiddelen dragen!
- Lasstroombron resp. lastoortskoelapparaat uitschakelen en lastoorts laten afkoelen!

⚠ VOORZICHTIG

Letselgevaar door verwarmde koelvloeistof en aansluitingen!

De gebruikte koelvloeistof en aansluit- of verbindingpunten kunnen tijdens het bedrijf zeer heet worden (watergekoelde uitvoering). Bij het openen van het koelmiddelcircuit kan koelmiddel dat eruit loopt tot verbrandingen leiden.

- Koelmiddelcircuit alleen bij uitgeschakelde stroombron of koelapparaat openen
- Correcte beschermingsmiddelen dragen (veiligheidshandschoenen)!
- Geopende aansluitingen van de slangleidingen met geschikte stop afsluiten.

Gevaar door elektrische stroom!

Als er afwisselend met verschillende methoden wordt gelast en er lastoortsen en elektrodehouders op het apparaat blijven aangesloten, dan staat op alle leidingen gelijktijdig nullast-/lasspanning!

- Bij het begin van de werkzaamheden en bij werkonderbrekingen moeten de lastoortsen en de elektrodehouder daarom altijd geïsoleerd worden weggelegd!

Telkens na het openen van de lastoorts met de functie "Gastest" "Gasspoelen" en verhoogde doorstroomwaarden, moet de lastoorts van vocht, luchtzuurstof en eventuele verontreinigingen worden bevrijd.

Apparaatschade door onvolledig gemonteerde lastoorts!

De onvolledige montage kan tot verwoesting van de lastoorts leiden.

- Lastoorts altijd volledig monteren.

Lees en volg de documentatie van alle systeemcomponenten en accessoires!

5.1 Levering

De levering wordt voor de verzending zorgvuldig gecontroleerd en verpakt, beschadigingen tijdens het transport kunnen echter niet worden uitgesloten.

Binnenkomstcontrole

- Controleer aan de hand van de pakbon of de zending volledig is!

Indien de verpakking beschadigd is

- Controleer de geleverde goederen op beschadigingen (visuele controle)!

Bij klachten

Indien de levering tijdens het transport is beschadigd:

- Neem direct contact op met de laatste transporteur!
- Bewaar de verpakking (voor een eventuele controle door de transporteur of om de goederen terug te zenden).

Verpakken voor retourzending

Gebruik zo mogelijk de originele verpakking en het originele verpakkingsmateriaal. Betreffende vragen over de verpakking en de transportbeveiliging neemt u contact op met uw leverancier.

5.2 Transport en installatie

VOORZICHTIG

Gevaar voor ongevallen door voorzieningsleidingen!

Tijdens het transport kunnen niet-geïsoleerde voedingskabels (netkabels, stuurstroomkabels enz.) gevaren veroorzaken, zoals bijv. het kantelen van aangesloten apparaten en personen verwonden!

- Koppel alle voorzieningsleidingen los alvorens het transport uit te voeren!

5.2.1 Omgevingscondities

Materiële schade door verontreinigingen!

Ongewoon hoge hoeveelheden stof, zuren, corrosieve gassen of substanties het apparaat beschadigen (onderhoudsintervallen in acht nemen > zie hoofdstuk 7.2).

- **Hoge hoeveelheden rook, damp, oliedamp, slijpstoffen en corrosieve omgevingslucht vermijden!**

Tijdens gebruik

Temperatuurbereik van de omgevingslucht:

- -10 °C tot +40 °C (-13 F tot 104 F) ^[1]

relatieve luchtvochtigheid:

- tot 50 % bij 40 °C (104 F)
- tot 90 % bij 20 °C (68 F)

Transport en opslag

Opslag in afgesloten ruimte, temperatuurbereik van de omgevingslucht:

- -25 °C tot +55 °C (-13 F tot 131 F) ^[1]

Relatieve luchtvochtigheid

- tot 90 % bij 20 °C (68 F)

^[1] Omgevingstemperatuur koelmiddelafhankelijk! Temperatuurbereik koelmiddel van de lastoortskoeling in acht nemen!

5.3 Beschrijving van de werking

Vloeistofgekoelde plasmatoorts voor het beschermgaslassen van hoogwaardige legeringen van staal, koper en titaan van verschillende materiaaldikten. In principe kunnen alle metalen worden gelast die ook conform de TIG-methode (DC) lasbaar zijn. Daartoe behoren ook titaan, zirkoon, goud, zilver en koper en de legeringen ervan.

Voor de werking is het gebruik van een stroombron in combinatie met een circulatie- of koelapparaat vereist. De veelzijdige gebruiksmogelijkheden worden in de industrie en nijverheid toegepast.

5.3.1 Methode

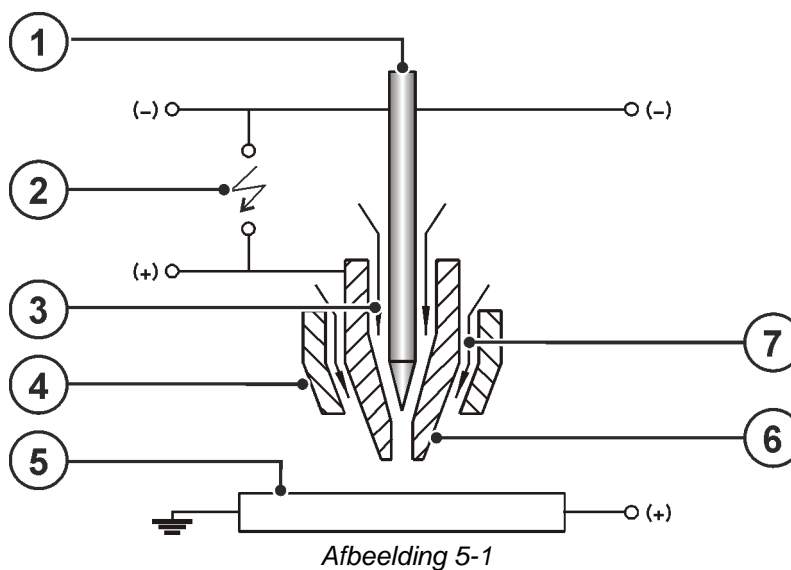
In de natuurkunde verstaat men onder een "plasma" een elektrisch geleidend gas, dat uit een mengsel van moleculen, elektronen, atomen en ionen bestaat. Afhankelijk van het gebruikte plasmagas worden in de plasmastraal temperaturen van 15.000 tot 20.000 K bereikt.

De lastoorts werkt volgens het principe van de overgedragen vlamboog. De vlamboog brandt tijdens het lassen tussen de elektrode en het werkstuk en wordt door de plasmakop, de samenstelling en de hoeveelheid gebruikt beschermgas ingesnoerd. Daardoor kunnen verbindingen met hoge kwaliteit bij een hoge werksnelheid worden gemaakt.

Om de afstand tussen de elektrode en het werkstuk elektrisch geleidend te maken, wordt eerst binnen de lastoorts tussen de elektrode en de plasmakop de hulpvlamboog door het aanleggen van de hoogfrequente hoogspanning ontstoken. Het stuurgas wordt geïoniseerd, komt uit de plasmakop en maakt de afstand tussen de elektrode en het werkstuk elektrisch geleidend. Raakt de geïoniseerde gasstraal het oppervlak van het werkstuk, wordt het hoofdstroomcircuit gesloten. Daardoor vormt zich de hoofdvlamboog tussen de elektrode en het werkstuk en het lasproces begint.

De goede koeling van de lastoorts en de hoge lassnelheid zorgen ervoor dat de door warmte beïnvloede zone en de thermische vervorming van het te bewerken materiaal gering blijven.

De indirecte elektrodekoeling zorgt voor een eenvoudige en snelle wissel van de elektrode. Daardoor kan bij correct gebruik bij het wisselen van de elektrode geen koelwater in het binnenste van de toorts lopen en tot het mislukken van de ontsteking en het verlagen van de gebruiksduur van de elektrode en de kop leiden.

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Elektrode
2		Hoogspanning
3		Plasmagas
4		Gaskop
5		Werkstuk
6		Plasmakop
7		Beschermgas

5.3.2 Koeling van de lastoorts

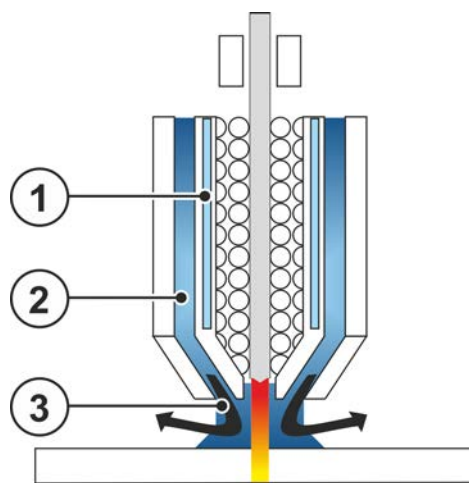

Materiële schade door ongeschikt koelmiddel!

Ongeschikte koelmiddelen, koelmiddelmengels onderling of met andere vloeistoffen of het gebruik in ongeschikte temperatuurbereiken leidt tot materiële schade en tot het verlies van de fabrieksgarantie!

- **De werking zonder koelmiddel is niet toegestaan! Een droogloop leidt tot de verwoesting van de koelcomponenten zoals bijvoorbeeld de koelmiddelpomp, lastoorts en slangpakket.**
- **Uitsluitend het in de handleiding beschreven koelmiddel voor de betreffende omgevingswaarden (temperatuurbereik) gebruiken > zie hoofdstuk 5.3.2.1.**
- **Verschillende (ook de in deze handleiding beschreven) koelmiddelen niet met elkaar vermengen.**
- **Bij het vervangen van het koelmiddel moet de totale vloeistof vervangen worden en het koelsysteem worden gespoeld.**

De afvalverwerking van koelvloeistoffen moet in overeenstemming met overheidsvoorschriften en instructies op desbetreffende veiligheidsinformatiebladen worden uitgevoerd.

Afbeelding 5-2

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Waterkoeling
2		Beschermgas
3		Eruit lopen beschermgas

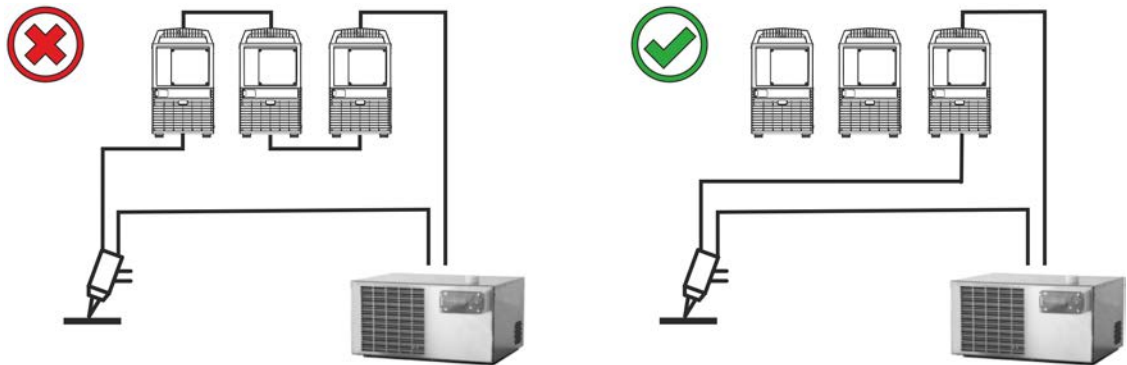
Een deel van de warmte wordt via de plasmakop en gaslens aan het koelsysteem van de lastoorts gegeven en een deel van het beschermgas wordt uit de lastoorts geblazen.

5.3.2.1 Toegestaan lastoortskoelmiddel

Koelmiddel	Temperatuurbereik
KF 23E (standaard)	-10 °C tot +40 °C (14 °F tot +104 °F)

5.3.2.2 Koelmiddelcirculatie plasmatoorts

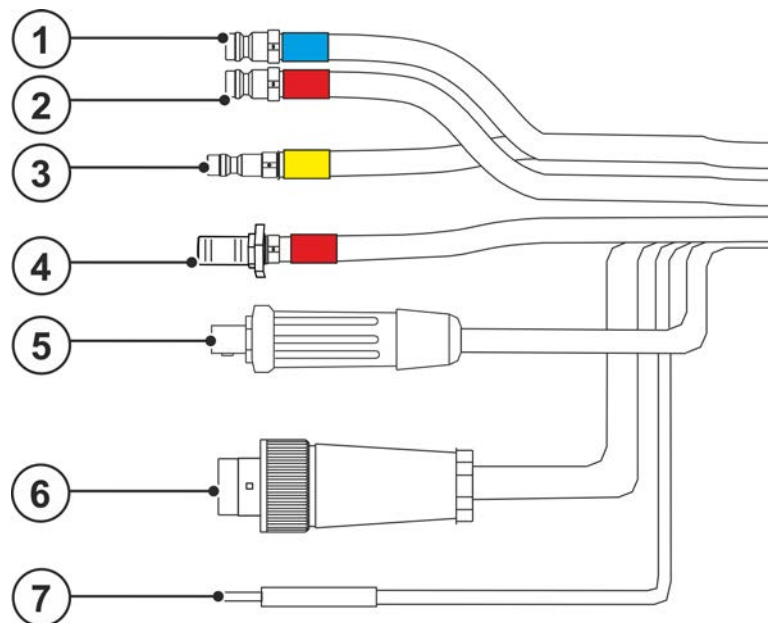
Geen extra bouwgroepen in de koelmiddelcirculatie van de lastoorts integreren.

Afbeelding 5-3

5.4 Aansluiting lastoorts

Voor het aansluiten van de lastoorts zijn afhankelijk van het apparaat verschillende adapters nodig!

Afbeelding 5-4

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Snelsluitnippel (9 mm / 0,35 inch) Toevoerleiding koelmiddel (blauw)
2		Snelsluitnippel (9 mm / 0,35 inch) Retourleiding koelmiddel (rood)
3		Snelsluitnippel (5 mm / 0,2 inch) Beschermgas (geel)
4		Snelkoppeling (5 mm / 0,2 inch) Plasmagas (rood)
5		Aansluitstekker (9 mm / 0,35 inch) Lasstroomaansluiting
6		Aansluitstekker (5-polig) Stuurstroomkabel
7		Aansluitstekker (4 mm / 0,16 inch) Hulpvlamboogstroom

5.5 Ultraviolette straling

⚠ WAARSCHUWING

Gevaar voor letsel door straling of hitte!

De straling van de vlamboog veroorzaakt letsel aan huid en ogen.

Contact met hete werkstukken en vonken veroorzaakt brandwonden.

- Gebruik een lasschild of lashelm met een toereikende beschermingsgraad (naargelang de toepassing)!
- Draag droge veiligheidskleding (bijv. lasschild, handschoenen enz.) volgens de voorschriften die in het land van toepassing zijn!
- Bescherm niet bij het werk betrokken personen met een lasschild of adequate beschermingswand tegen straling en verblindingsgevaar!

Lasstroom	Oogbeschermingsfilter
< 1 A	Niveau 5
1 tot 2,5 A	Niveau 6
2,5 tot 5 A	Niveau 7
5 tot 10 A	Niveau 8
10 tot 15 A	Niveau 9
> 15 A	Niveau 10

5.6 Gastoevoer (bescherm- en plasmagas)

⚠ WAARSCHUWING

Verwondingsgevaar door verkeerde omgang met gasflessen!

Verkeerde omgang en niet goed bevestigde beschermgasflessen kunnen ernstig letsel veroorzaken!

- Volg de instructies van de gasfabrikant en de gasverordening op!
- Ter hoogte van het ventiel van de beschermgasfles mogen geen bevestigingen worden uitgevoerd!
- Vermijd het opwarmen van de beschermgasfles!

Plasma- en beschermgas enkele minuten door de lastoorts laten stromen, zodat de ontstane luchtvochtigheid wordt uitgeblazen. Ontstekingsproblemen en poriën in de lasnaad worden daarvoor voorkomen.

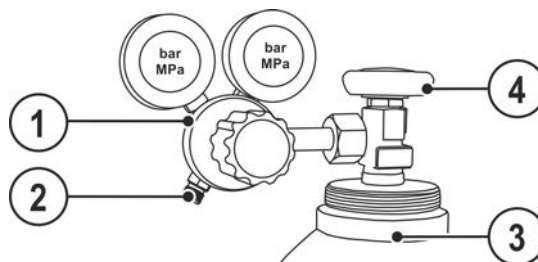
Door het gebruik van speciale toortskappen wordt bij langere arbeidspauzes ('s nachts, in het weekend) het binnendringen van luchtvochtigheid voorkomen.

5.6.1 Waterstof

Om ervoor te zorgen dat bij plasmalassen met waterstof geen explosiegevaar bestaat, moeten per se de volgende veiligheidsmaatregelen in acht worden genomen:

1. De met gas gevulde buisleidingen, slangen, schroefverbindingen en apparaten moeten gasdicht zijn en gehouden worden. Daarvoor moet de dichtheid, in regelmatige tijdsafstanden (wekelijks), met een lekdetectie-spray of met zeepsop worden gecontroleerd.
2. Wij adviseren een plafondufzuiging.
3. De opstelling van de gasflessen mag alleen op één plaats plaatsvinden, waar geen rondvliegende vonken (ook niet bij het ontsteken) kunnen optreden. De gasflessen moeten tegen omvallen worden beveiligd.
4. De aansluitnippels van de gasflesventielen en die van de reduceerventielen mogen niet op andere gasflessen zijn gericht.
5. Niet benodigde gasdebietmeters moeten tijdens de lasmodus gesloten blijven.
6. Na beëindiging van de laswerkzaamheden, ventielen van de gasflessen sluiten, reduceerventielen drukloos maken en de installatie van het net loskoppelen.

5.6.2 Plasmagas

Afbeelding 5-5

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		drukregelaar
2		Uitgang van de drukregelaar
3		Gasfles
4		Kraan

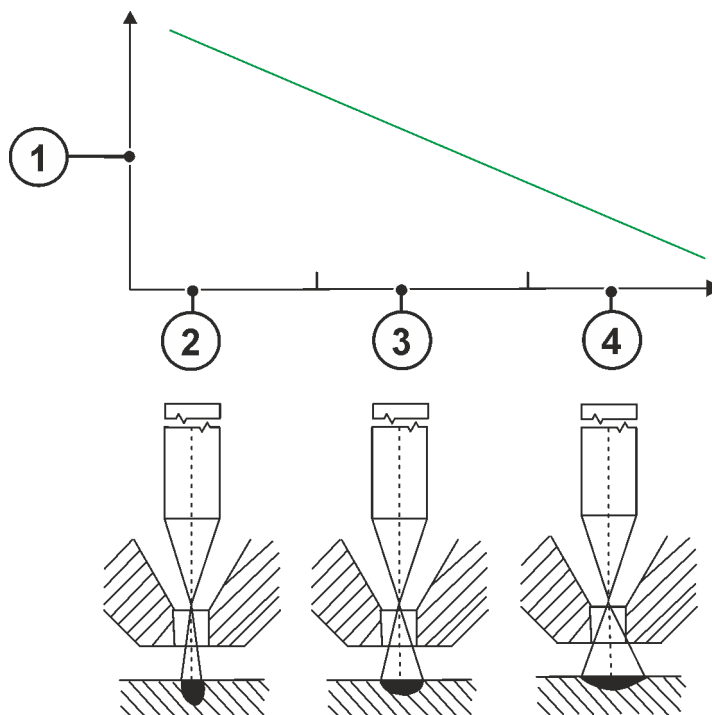
- Fles met inert gas in de daarvoor bedoelde fleshouder plaatsen.
- Beschermgasflessen tegen omvallen beveiligen.

Gebruik alleen 2-traps flesreduceerventielen met balkweergave aan de uitgangszijde.

Als plasmagas gebruikt men meestal argon. Deze is gemakkelijker te ioniseren en vormt daarom een energiearme vlamboog.

In sommige gevallen kan een mengsel van argon met tot 10% waterstof of heliumtoevoeging worden gebruikt. Grotere bijmengingen kunnen tot verwoesting van de lastoorts leiden.

De benodigde hoeveelheid plasmagas staat in direct verband met de sproeikopopening. Hoe groter de sproeikopopening hoe meer plasmagas nodig is. Een te lage hoeveelheid plasmagas leidt tot de vroegtijdige slijtage van de plasmakop.

Afbeelding 5-6

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Hoeveelheid plasmagas
2		Diepere inbranding (kleine naadbreedte)
3		Middelgrote inbranding

Pos.	Symbool	Beschrijving
4		Verkeerde inbranding (grote naadbreedte)

Wordt de hoeveelheid plasmagas verlaagd, (pos. 2 naar 4) ontstaat een zachtere vlamboogkarakteristiek en een vlakke inbranding. Wordt de hoeveelheid plasma verhoogd, (pos. 4 naar 2) ontstaat er een diepere inbranding > zie hoofdstuk 5.7.1.

5.6.3 Beschermgas

Als beschermgas wordt meestal argon gebruikt. Om het volledige gewenste insnoeringseffect te bereiken, kan aan het beschermgas nog tot 10% waterstof worden toegevoegd. Daardoor wordt de oppervlaktenspanning van het smeltbad verkleind en wordt de bevochtigbaarheid ondersteund.

Een uitzondering hierop zijn de materialen koper of koperhoudende legeringen, en de reactieve metalen titaan, tantalium en zirkoon. In deze gevallen gebruikt men als bijmenging helium in plaats van waterstof.

5.6.4 Formeergas

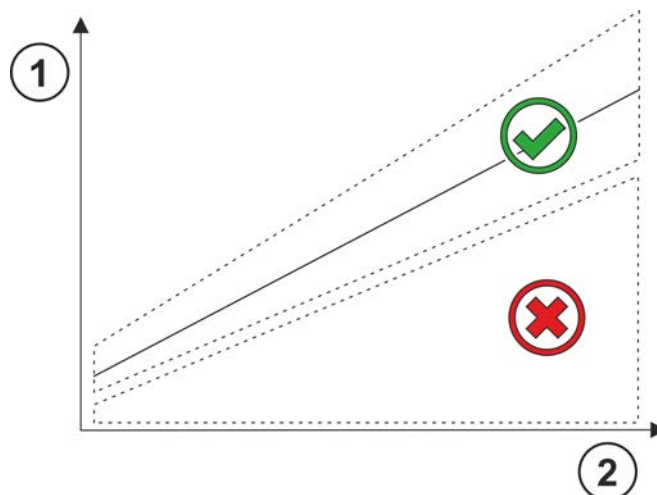
Het formeergas beschermt enerzijds de onderkant van de naad tegen oxidatie en verhindert anderzijds door zijn steunwerking een overmatig doorzakken van de grondlaag. Afhankelijk van de te lassen materialen, worden de volgende gasmengsels gebruikt.

- Ar
- Ar/H₂
- N₂/H₂

5.7 Belastbaarheidstabellen

De aangegeven gasdoorstroomhoeveelheden zijn richtwaarden. Afhankelijk van de soort toepassing kunnen ook andere waarden tot een beter lasresultaat leiden. Het plasmagas moet met een door de sproeikopopening en stroomsterkte afhankelijke minimale hoeveelheid uitstromen. Wordt deze overschreden kan er schade aan de lastoorts ontstaan.

Afbeelding 5-7

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Hoeveelheid plasmagas
2		Afmeting plasmakop

De plasmakoppen en elektroden hebben een begrensde stroomopnamecapaciteit, die niet overschreden mag worden. De grenswaarden staan in de volgende weergegeven tabel:

Diameter plasmakop	Maximale stroom	Lengte plasmakop
0,5 mm / 0,02 inch	8 A	24,2 mm / 0,95 inch
0,8 mm (dentaal) / 0,03 inch	10 A	29,2 mm / 1.15 inch
0,8 mm (normaal) / 0,03 inch	15 A	24,2 mm / 0,95 inch
1,0 mm / 0,04 inch	20 A	24,2 mm / 0,95 inch

De belastingswaarden van de plasmakoppen staan nauw in verband met andere parameters, met name die van de geselecteerde hoeveelheden plasmagas en de positie van de elektrodepunt in de plasmakop. Met name de variatie van de hoeveelheid plasmagas, ook boven de genoemde grenzen, heeft een sterk effect op de plasmastraalkarakteristiek.

5.7.1 Richtwaarden voor verschillende instelparameters

Als aanknopingspunt voor de verschillende instelparameters kunnen voor de eerste laspogingen de volgende ervaringen dienen:

Hoeveelheid plasmagas	0,2 l/min / 0,05 gal/min
Hoeveelheid beschermgas	2-5 l/min / 0,5-1,3 gal/min
Stuurstroom	4-6 A
Lasstroom	1-1,5 A/pro 0,05 mm/0,002 inch materiaaldikte
Startstroom	0,7-3 A
Gasvoorstromen	0,4 sec
Gasnastromen	4,0 sec

5.8 Slijtageonderdeel vervangen

Als de las kwaliteit slechter wordt, ligt de oorzaak meestal bij versleten elektroden en/of koppen. Om beschadiging van de lastoorts te voorkomen, mag het vervangen van de slijtageonderdelen niet onnodig lang worden uitgesteld.

Voor alle werkzaamheden aan de lastoorts moet het lassyteem uitgeschakeld en tegen onbedoeld inschakelen worden beveiligd. Alle onderdelen van het apparaat moeten afgekoeld zijn.

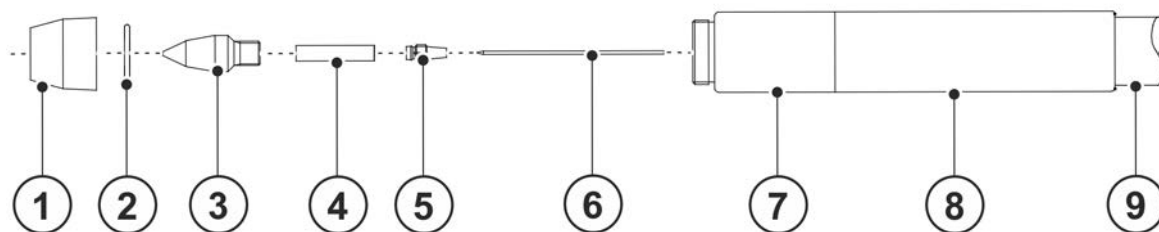
De schroefdraad van de slijtageonderdelen zijn allemaal rechtse schroefdraad:

- onderdelen losmaken: linksom draaien
- onderdelen bevestigen: rechtsom draaien

Alle schroef- en steekverbindingen kunnen zonder gereedschap worden uitgevoerd!

Bij het vervangen van slijtageonderdelen moeten alle afzonderlijke onderdelen op beschadigingen of slijtage worden gecontroleerd en zo nodig worden vervangen. Alle deelverbindingen of afdichtvlakken moeten overeenkomstig worden gereinigd.

5.8.1 Demontage/montage

Afbeelding 5-8

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Gaskop
2		Afdichtring gaskop
3		Plasmakop
4		Centreerstuk
5		Spantang

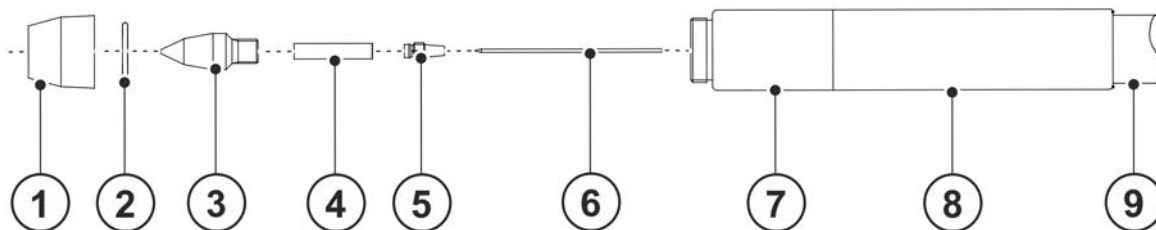
Pos.	Symbol	Beschrijving
6		Elektrode
7		Toortslichaam
8		Toortsas
9		Slangpakket

5.8.2 Vervangen van de plasmakop

De keuze van de plasmakop is afhankelijk van de toepassing en de daarmee verbonden stroombelasting > zie hoofdstuk 5.7.

De plasmakop moet worden vervangen als het kopkanaal is beschadigd en zodoende niet meer exact cirkelvormig is.

Bij het vervangen van de kop moet ook altijd de elektrode en het centreerstuk op slijtage of beschadigen worden gecontroleerd.

Afbeelding 5-9

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Gaskop
2		Afdichtring gaskop
3		Plasmakop
4		Centreerstuk
5		Spantang
6		Elektrode
7		Toortslichaam
8		Toortsas
9		Slangpakket

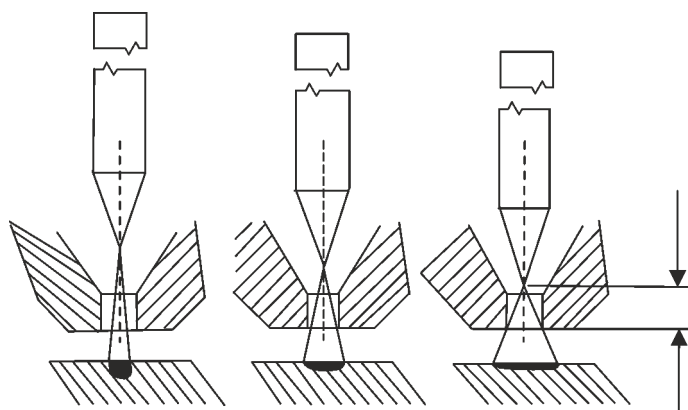
- Gaskop (1) met afdichtring (2) van het toortslichaam (7) schroeven.
- Plasmakop (3) van het toortslichaam schroeven en centreerstuk (4) uit de plasmakop trekken.
- Contactvlak van de nieuwe plasmakop naar het toortslichaam (7) met warmtegeleidingspasta > zie hoofdstuk 11 smeren en het centreerstuk in de plasmakop schuiven.
- Plasmakop handvast in het toortslichaam schroeven.
- Afdichtring van de gaskop spaarzaam met smeermiddel VK 500 smeren, aansluitend in de gaskop leggen en handvast met de lastoorts vastschroeven.

5.8.3 Elektrode vervangen

Om apparaatschade en onjuiste lasresultaten te voorkomen moet bij iedere vervanging van de elektrode de elektrode-afstand met een elektrode-instelmal worden ingesteld > zie hoofdstuk 5.8.3.2!

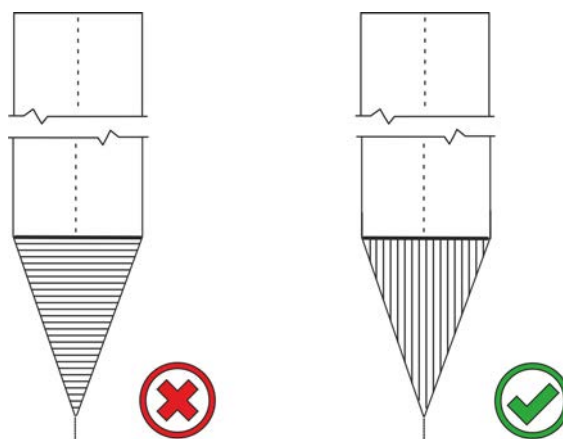

Afbeelding 5-10

5.8.3.1 Naslijpen van de elektrode

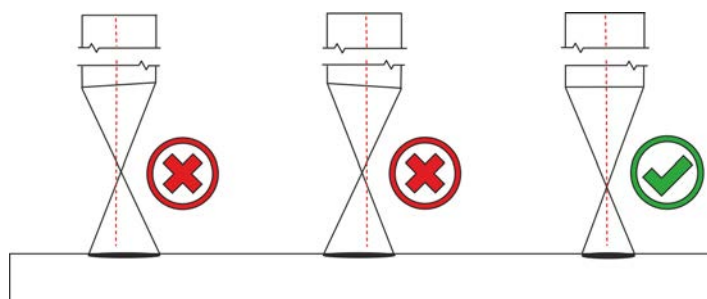
De vorm van de elektrode is van doorslaggevende betekenis voor een goed lasresultaat. Daarom moeten elektroden vóór gebruik machinaal in de juiste vorm worden geslepen. De elektrode moet worden vervangen als de elektrodepunt te sterk is versleten, te sterk aangeslagen of asymmetrisch is teruggebrand. Elektroden kunnen meerdere keren tot een minimale lengte van 42 mm worden nageslepen. Het naslijpen van de elektrodepunt moet machinaal tot een slijphoek van 30° worden uitgevoerd.

Slijprichting in acht nemen

Afbeelding 5-11

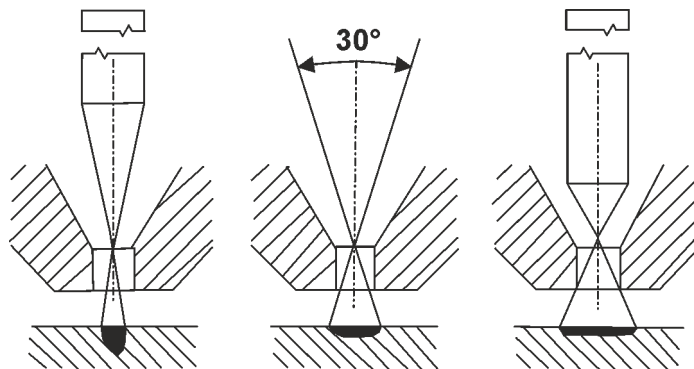
Elektroden centrisch naslijpen

Afbeelding 5-12

De punt van de elektrode moet centrisch in de lengteas van de elektrode liggen. Bij afwijkingen bestaat het gevaar dat de vlamboog instabiel wordt. Met name bij automatisch lassen leidt een niet gecentreerde elektrodepunt tot een ontsteking naast het eigenlijke ontstekingspunt.

Inbranding via de slijphoek

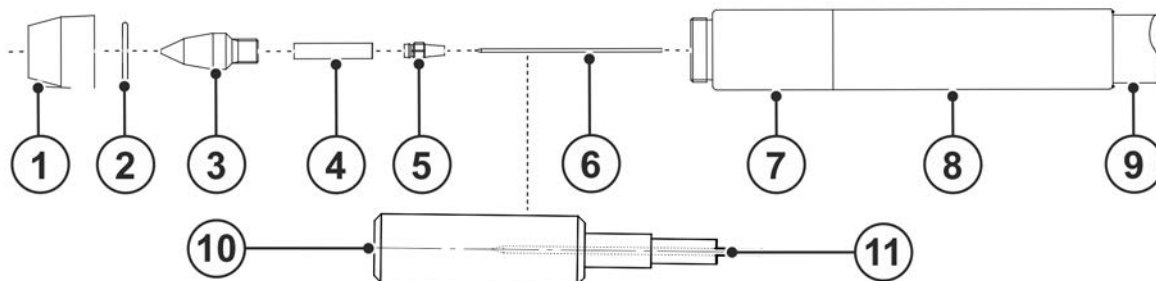

Afbeelding 5-13

Hoe spitzer de slijpkegel hoe dieper de inbranding. Hoe botter de slijpkegel hoe vlakker de inbranding.

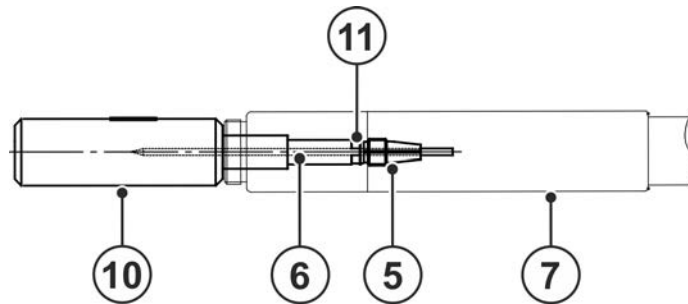
5.8.3.2 Elektrode-afstand instellen

Elektrode-instelmal is met een schroef instelbaar. Aangezien deze alleen af-fabriek op de standaardinstelling is ingesteld, moet bij het eerste gebruik gecontroleerd worden of de elektrode 14,8 mm / 0,58 inch (19,8 mm / 0,78 inch bij de dentale kop) eruit steekt. Indien nodig moet de elektrode-instelmal worden bijgesteld. Controleer regelmatig de instelling van de elektrode.

Afbeelding 5-14

Pos.	Symbol	Beschrijving
1		Gaskop
2		Afdichtring gaskop
3		Plasmakop
4		Centreerstuk
5		Spantang
6		Elektrode
7		Toortslichaam
8		Toortsas
9		Slangpakket
10		Elektrode-instelmal
11		Meenemer

Afbeelding 5-15

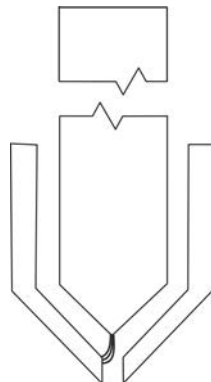
- Gaskop (1), afdichtring van de gaskop (2), plasmakop (3) en centreerstuk (4) schroeven.
- Dunne zijde van de elektrode-instelmal (10) over de elektrode (6) in het toortslichaam (7) steken.
- Meenemer aan de voorkant op de elektrode-instelmal gaat los door het draaien van de spantang (5) en wordt samen met de elektrode verwijderd.
- Nieuwe resp. een nageslepen elektrode met de punt eerst in de elektrode-instelmal steken.
- Spantang over de elektrode aanbrengen, zodat de groef aan de voorkant in de meenemernok van de elektrode-instelmal past.
- Spantang samen met de elektrode in het toortslichaam schroeven.
- Afdichtring van de gaskop op slijtage controleren en zo nodig vervangen.
- Afdichtring van de gaskop spaarzaam met smeermiddel VR 500 > zie hoofdstuk 11 smeren en in de gaskop plaatsen, en samen met het centreerstuk en de plasmakop handvast met de lastoorts vastschroeven.

6 Inbedrijfstelling

6.1 Lasbegin

Voor het lassen moet de vlamboog kort stabiliseren.

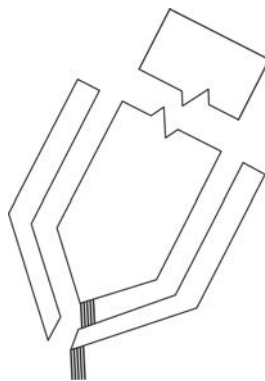
De pilootvlamboog brandt niet centraal tijdens het stabiliseren.

Afbeelding 6-1

6.1.1 Dubbele vlamboog

Bij een te hoge stroombelasting of te schuine lastoortshouding wordt een tweede vlamboog tussen het werkstuk en de plasmakop gevormd.

Afbeelding 6-2

Een verhoogde stroombelasting en te schuine stand van de toorts leiden tot een ernstige slijtage van de plasmakop.

7 Onderhoud, verzorging en afvalverwerking

7.1 Algemeen

GEVAAR

Gevaar voor verwonding door elektrische spanning na uitschakeling! Werkzaamheden aan een open apparaat kunnen tot dodelijke verwondingen leiden! Tijdens werking worden de condensatoren in het apparaat met elektrische spanning geladen. Deze spanning blijft nog tot 4 minuten na het verwijderen van de stroomstekker bestaan.

1. Apparaat uitschakelen.
2. Stroomstekker verwijderen.
3. Wacht minimaal 4 minuten tot de condensatoren zijn ontladen!

WAARSCHUWING

Onvakkundig onderhoud, controle en reparatie! Onderhoud, controle en reparatie van het product mogen uitsluitend door vakkundig personeel (geautoriseerd servicepersoneel) worden uitgevoerd. Vakkundig personeel is elke persoon die door zijn opleiding, kennis en ervaring de risico's en de eventuele gevolgschade kan herkennen, die zich kunnen voordoen tijdens de controle van de lasstroombronnen en de vereiste veiligheidsmaatregelen kan treffen.

- Volg de onderhoudsvorschriften > zie hoofdstuk 7.2.
- Als aan een van de onderstaande controles niet wordt voldaan, mag het apparaat pas na reparatie en hernieuwde keuring opnieuw in bedrijf worden gesteld.

Reparatie- en onderhoudswerkzaamheden mogen uitsluitend door geschoold en bevoegd technisch personeel worden uitgevoerd, anders vervalt de garantie. Neem voor alle service-kwesties in principe contact op met uw dealer, de leverancier van het apparaat. Retourleveringen van garantiegevallen kunnen alleen via de dealer gebeuren. Gebruik bij het vervangen van onderdelen alleen originele reserveonderdelen. Bij de bestelling van reserveonderdelen moeten het type apparaat, het serienummer en artikelnummer van het apparaat, de typebenaming en het artikelnummer van het onderdeel worden aangegeven.

Dit apparaat is onder de vermelde omgevingsvoorwaarden en de normale werkomstandigheden grotendeels onderhoudsvrij en behoeft slechts minimaal onderhoud.

Een vuil apparaat verkort de levens- en inschakelduur. De reinigingsintervallen zijn voornamelijk afhankelijk van de omgevingsvoorwaarden en de daarmee verbonden verontreiniging van het apparaat (minstens halfjaarlijks).

7.2 Onderhoudswerkzaamheden, intervallen

7.2.1 Dagelijkse onderhoudswerkzaamheden

- Toorts, slangpakket en stroomaansluitingen op uitwendige beschadigingen controleren en evt. vervangen c.q. door geschoold personeel laten repareren.
- Gas- en wateraansluitingen op dichtheid controleren. Indien nodig deskundig laten afdichten.
- Koelvoorziening naar de lastoorts- en stroombronkoeling op een juiste werking en koelmiddelpeil controleren! Indien nodig gedemineraliseerd water of voorgeschreven koelmiddel bijvullen! Indien noodzakelijk reparatie laten uitvoeren!
- Slijtageonderdelen in de lastoorts inclusief gaslens en de afdichtring van de gaskop controleren.
- Lastoortsen met geïntegreerde koude-draadtoevoer: Draadtoevoerkop en schroeven op koude-draadtoevoer controleren!

7.2.2 Maandelijks onderhoudswerkzaamheden

- Koelmiddelsysteem op verontreinigingen (slijkafzettingen of troebelheid) controleren. Bij vervuiling koelmiddelreservoir reinigen en koelmiddel vervangen. Bij sterke verontreiniging moet het koelsysteem meerdere keren worden doorgespoeld.
- Koelmiddelfilter niet reinigen, maar (indien aanwezig) vervangen!
- Elektrische geleidbaarheid van het koelmiddel controleren. Indien geleidend, koelmiddel vervangen.
- Toestand van de afdichtingen (lastoorts/aansluitingen) controleren. Indien nodig vervangen. Afdichtingen altijd met het overeenkomstige smeermiddel gebruiken!
- Demontage en controle van de plasmalastoort en de elektrodespanmodule. Indien nodig reinigen. Bij vervuiling gevaar op hoogfrequentie-overslagen!

7.2.3 Jaarlijkse keuring (inspectie en keuring tijdens gebruik)

Er dient een herhalingstest uitgevoerd te worden volgens de norm IEC 60974-4 "Periodieke inspectie en keuring". Naast de hier vermelde controlevoorschriften moet er worden voldaan aan de wetten en voorschriften van het land in kwestie.

Meer informatie vindt u in de bijgevoegde brochure "Warranty registration" en informatie over garantie, onderhoud en keuring op www.ewm-group.com!

7.3 Afvalverwerking van het apparaat

Adequate afvalverwijdering!

Het apparaat bevat waardevolle grondstoffen voor recycling en elektronische onderdelen die milieuvriendelijk moeten worden verwerkt.

- **Niet bij het huisvuil zetten!**
- **De overheidsvoorschriften voor afvalwerking opvolgen!**
- Gebruikte elektrische en elektronische apparatuur mogen in overeenstemming met de Europese voorschriften (richtlijn 2012/19/EU inzake afgedankte elektrische en elektronische apparatuur) niet meer als ongesorteerd afval worden verwerkt. Ze moeten worden ingeleverd voor gescheiden afvalverwerking. Het symbool van de afvalbak met wieltjes verwijst naar de noodzaak van gescheiden afvalverwerking. Dit apparaat dient voor de verwerking als afval resp. voor recycling bij de daarvoor bestemde inleverpunten voor gescheiden afvalverwerking te worden ingeleverd.

In Duitsland bent u krachtens de wet (Wet op het in verkeer brengen, het terugnemen en de milieuvriendelijke afvalverwerking van elektrische en elektronische apparaten (ElektroG) verplicht om afgedankte apparaten voor gesorteerde afvalverwerking in te leveren. De publiekrechtelijke afvalverwerkers (gemeenten) hebben hiervoor verzamelpunten opgericht waar oude apparaten van particuliere huishoudens gratis kunnen worden ingeleverd.

Het wissen van persoonsgebonden gegevens valt onder de eindverantwoordelijkheid van de eindgebruiker.

Lampen, batterijen of accumulators moeten voor het afdanken van het apparaat verwijderd en gescheiden worden afgevoerd. Het type batterij of accu en de samenstelling is aangegeven aan de bovenkant (Type CR2032 of SR44). In de volgende EWM--producten kunnen batterijen of accumulators aanwezig zijn:

- Lashelmen
Batterijen of accumulators kunnen eenvoudig uit de led--cassette worden verwijderd.
- Apparaatbesturingen
Batterijen of accumulators bevinden zich aan de achterkant in de betreffende voetjes van de printplaat en kunnen worden verwijderd. De besturingen kunnen met in de handel verkrijgbare gereedschappen worden gedemonteerd.

Informatie over inlevering of inzameling van oude apparaten vindt u bij het verantwoordelijke lokale stads- of gemeentebestuur. Daarnaast kunnen oude apparaten in heel Europa bij EWM-verkooppartners worden ingeleverd.

Extra informatie over het thema ElektroG vindt u op onze website, onder: <https://www.ewm-group.com/de/nachhaltigkeit.html>.

8 Verhelpen van storingen

Alle producten worden onderworpen aan strenge productie- en eindcontroles. Mocht er desondanks toch een keer iets niet werken, controleer het product dan aan de hand van de volgende lijst. Als geen van de aangegeven mogelijkheden om het defect te verhelpen werkt, waarschuw dan de officiële dealer.

8.1 Checklist voor het verhelpen van storingen

Basisvoorwaarden voor een storingsvrije werking is de geschikte apparaatuitrusting voor de te gebruiken werkstof en voor het procesgas!

Legenda	Symbol	Beschrijving
	↘	fout/oorzaak
	✘	oplossing

Lastoorts oververhit

- ↘ Ontoereikende doorstroom van het koelmiddel
  - ✘ Koelmiddelpil controleren en evt. met koelmiddel bijvullen
  - ✘ Knikken in het leidingensysteem (slangpakketten) verwijderen
  - ✘ Koelmiddelcircuit ontluchten > zie hoofdstuk 8.2
- ↘ Losse lasstroomverbindingen
  - ✘ Stroomaansluitingen aan de toorts en/of aan het werkstuk vastdraaien
  - ✘ Stroomkop op correcte wijze vastschroeven
- ↘ Overbelasting
  - ✘ Lasstroominstelling controleren en corrigeren
  - ✘ Krachtiger lastoorts gebruiken

Onrustige vlamboog

- ↘ Onjuiste of versleten lastoortsuitrusting
  - ✘ Stroomkop op draaddiameter en draadmateriaal afstemmen en evt. vervangen
  - ✘ Draadgeleiding op het gebruikte materiaal afstemmen, uitblazen en evt. vervangen
- ↘ Onverenigbare parameterinstellingen
  - ✘ Instellingen controleren en evt. corrigeren

Geen vlamboogontsteking

- ↘ Verkeerde instelling van het ontstekingstype.
  - ✘ Wolfraamelektrode instellen
  - ✘ Wolfraamelektrode opnieuw slijpen of vervangen
  - ✘ Ontstekingstype: "HF-ontsteking" selecteren. Naargelang het apparaat wordt de instelling met de omschakelaar ontstekingstypes of met parameter hF in een van de apparaatmenu's uitgevoerd (zie "Gebruikshandleiding Besturing").

Slechte vlamboogontsteking

- ↘ Ingesloten materiaal in de wolfraamelektrode door contact met hulpwerkstof of werkstuk
  - ✘ Wolfraamelektrode opnieuw slijpen of vervangen
  - ✘ Gaskop reinigen of vervangen
  - ✘ Hoeveelheid plasmagas van de lasopdracht aanpassen.
  - ✘ Hulpvlamboogstroom te laag

Hulpvlamboog ontsteekt, maar de hoofdvlamboog blijft uit

- ✓ De afstand tussen de lastoorts en het werkstuk is te groot
  - ✗ Verklein de afstand tot het werkstuk
- ✓ Werkstukoppervlak vervuild
- ✓ Slechte stroomovername bij ontsteken
  - ✗ Instelling met draaiknop "diameter wolfraamelektrode/ontstekingsoptimalisering" controleren en eventueel verhogen (meer ontstekingsenergie).
  - ✗ Wolfraamelektrode instellen
- ✓ Onverenigbare parameterinstellingen
  - ✗ Instellingen controleren en evt. corrigeren

Poriënvorming

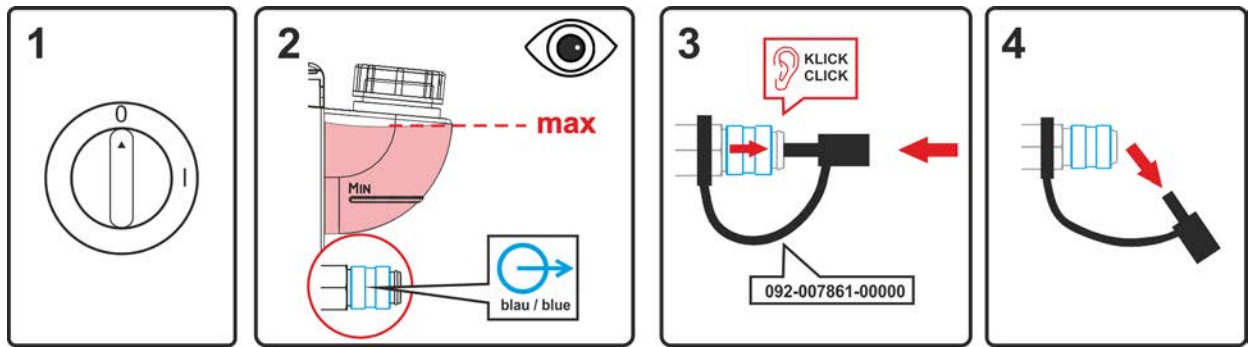
- ✓ Ontoereikende of verkeerde gasafdekking
  - ✗ Beschermgasinstelling controleren evt. beschermgasfles vervangen
  - ✗ Lasplek afschermen met veiligheidsschermen (tocht beïnvloedt het lasresultaat)
  - ✗ Gaslens bij aluminiumtoepassingen en hooggelegeerde staalsoorten gebruiken
  - ✗ O-ring op de centrale aansluiting en toortshals controleren en zo nodig vervangen.
- ✓ Onjuiste of versleten lastoortsuitrusting
  - ✗ Gaskopgrootte controleren en evt. vervangen
- ✓ Condenswater in de gas slang
  - ✗ Slangpakket met gas spoelen of vervangen
  - ✗ O-ring op de centrale aansluiting en toortshals controleren en zo nodig vervangen.
- ✓ Spetters in de gaskop
- ✓ Gasverdeler defect of niet aanwezig

Hoge slijtage

- ✓ Hoge elektrodeslijtage
  - ✗ Plasmagas met te lage zuiverheid
  - ✗ Elektrodeafstand controleren.
  - ✗ Onvoldoende waterkoeling
  - ✗ Ondichte gastoevoer
  - ✗ Voor- of nastroomtijd voor het beschermgas (argon) is te laag
- ✓ Hogere contacttipslijtage
  - ✗ Elektrodeafstand controleren.
  - ✗ Onvoldoende waterkoeling
  - ✗ Hoeveelheid plasmagas van de lasopdracht aanpassen.
  - ✗ Stroomgrenswaarde overschreden

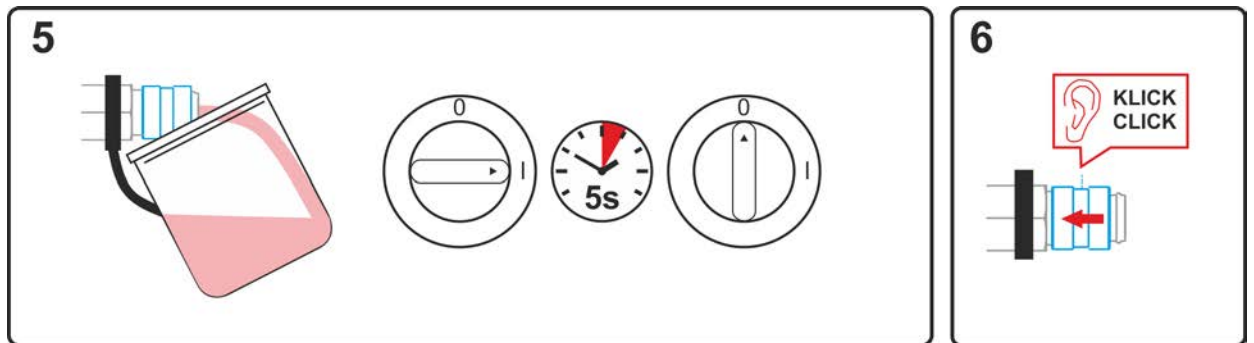
8.2 Koelvloeistofcircuit ontluchten

Afbeelding 8-1

- Apparaat uitschakelen en koelmiddeltank tot het maximale niveau bijvullen.
- Snelkoppeling met geschikt hulpmiddel ontgrendelen (aansluiting geopend).

Om het koelsysteem te ontluchten altijd de blauwe koelmiddelaansluiting gebruiken die mogelijk het diepst in het koelmiddelsysteem ligt (in de nabijheid van de koelmiddeltank)!

Afbeelding 8-2

- Geschikte opvangbak voor de opname van de uitlopende koelvloeistof bij de snelkoppeling positioneren en het apparaat ca. 5 seconden inschakelen.
- Snelkoppeling door het terugschuiven van de sluitring weer vergrendelen.

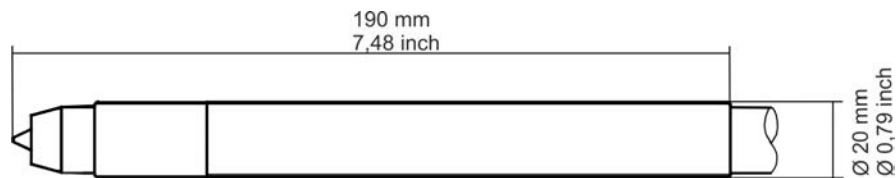
9 Technische gegevens

9.1 PMW 20

Inschakelduur ED bij 40° C ^[1]	20 A (100 %)
koeling toestel	Indirecte waterkoeling
Koelmiddelhoeveelheid	1 l/min (2-3 bar)
Koelmiddeldruk min.	2,0 bar
Koelmiddeldruk max.	4,0 bar
min. Koelmiddeldoorstroming	0,5 l/min (Koelmiddelretourleiding)
max. Koelmiddelgeleidbaarheid	30 µS/cm
Koelmiddeltoevoerleiding	15 °C
max. Retourtemperatuur	25 °C
Slangpakketlengte	3-, 4 m
Gewicht Zonder slangpakket	0,07 kg
Toegepaste normen	zie conformiteitsverklaring (apparaatdocumenten)
Keurmerk	CE

^[1] Duur bedrijfscyclus: 10 min (60 % ED $\pm$ 6 min. lassen, 4 min. pauze).

9.1.1 Afmetingen

Afbeelding 9-1

10 Accessoires

Vermogensafhankelijke accessoires zoals lastoorts, werkstukleiding, elektrodehouder of tussenslangpakket zijn verkrijgbaar bij uw bevoegde dealer.

10.1 Algemeen

Type	Benaming	Artikelnummer
EAG PMW 20	Elektrode-instelmal	094-025465-00000

10.2 Koeling van de lastoorts

Type	Benaming	Artikelnummer
TYP1	Antivriescontroleur	094-014499-00000
KF 23E-5	Koelvloeistof tot -10 °C (14 °F), 5 l	094-000530-00005
Cool 50 MPW50	Koelmodule met draaipomp	090-008818-00502
RK1	Circulatievloeistof-koelapparaat	094-002283-00000

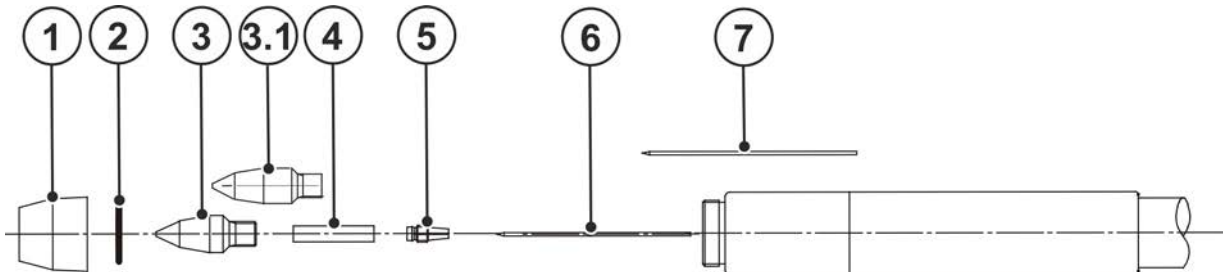
11 Slijtagedelen

De garantie van de fabrikant vervalt bij apparaatschade door gebruik van componenten van derden!

- *Gebruik uitsluitend systeemcomponenten en opties (stroombronnen, lastoortsen, elektrodehouders, afstandsbedieningen, vervangings- en slijtageonderdelen, enz.) uit ons leveringsprogramma!*
- *Accessoirecomponenten uitsluitend bij uitgeschakeld lasapparaat op de desbetreffende aansluitbus steken en vergrendelen.*

11.1 PMW 20

Afbeelding 11-1

Pos.	Bestelnummer	Type	Benaming
1	394-002698-00000	NW=11.0mm CERAMIC	Gaskop
1	394-001117-00000	NW=10.0mm BAKELITE	Gaskop
1	394-001116-00000	NW=9.0mm CERAMIC	Gaskop
2	094-016466-00000	15.00 x 1.00	Afdichtring gaskop
3	394-001115-00000	0.8 x 24.2	Plasmakop
3	394-001114-00000	0.5 x 24.2	Plasmakop
3	394-000034-00000	1.0 x 24.2	Plasmakop
3	094-020283-00000	1.2 x 24.2	Plasmakop
3.1	394-002697-00000	0.8 x 29.2 Dental	Plasmakop (dentaal)
4	394-001118-00000	CP PHW 20	Centreerstuk
5	394-018934-00000	C PMW 20	Spantang
6	094-019147-00000	1.0X47mm WL10	Plasma-elektrode
7	394-002695-00000	1,0x52	Wolframelektrode (dentaal)
	094-025516-00000	Set PMW 20	Reserveonderdelenbox
	094-019445-00000	VR 500	Smeermiddel
	094-025527-00000	WLP 35 g	Warmtegeleidingspasta

12 Bijlage

12.1 Fabrikant zoeken

Sales & service partners
www.ewm-group.com/en/specialist-dealers

"More than 400 EWM sales partners worldwide"